

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

1 24 מרץ 2014
2

לפני:

כב' השופט דניאל גולדברג

נציג ציבור (עובדים) מר אבי אליהו

נציג ציבור (מעבידים) מר מאיר ברלך

התובע

סלמאן אלאמיר עאמר ת.ז. 026379495

ע"י ב"כ: עו"ד נמיר קאסם-חוסין

-

הנתבעים

1. מינרווה יעוץ והדרכה בע"מ חברות 511247249

2. אסף-יצחק גולני ת.ז. 034545988

ע"י ב"כ עו"ד אורי שורר

3
4

פסק דין

5

6 1. התובע, מר סלמאן עאמר, הגיש תביעה זו (ביום 18.7.11) לבית המשפט
7 המחוזי בנצרת, בה טען:

8 א. כי הינו הבעלים הבלעדי של ההקלטות שנמכרו על ידי הנתבעים יחד עם
9 הספר "אגדה של כפר", הואיל וההקלטות כוללות סיפורים מתוך הספר
10 שהתובע ביצע את הקריינות שלהם בקולו.

11 ב. כי הנתבעים עשו שימוש שלא כדין בתקליטורים בכך ששיווקו אותם
12 ללא רשות התובע ולא נתנו לתובע קרדיט כקריין הסיפורים, בניגוד
13 לחוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984.

14 ג. כי יש ליתן בידו צו מניעה שיאסור על הנתבעים לעשות כל שימוש
15 בתקליטורים, לרבות שיווקם, וכן לחייב את הנתבעים לשלם לתובע
16 פיצויים בסך 200,000 בגין הפגיעה בזכויותיו הקנייניות והמוסריות,
17 בהתאם לסעיף 56(א) לחוק זכויות יוצרים, התשס"ח-2007.

18 2. בית המשפט המחוזי בנצרת קיבל את בקשת הנתבעים להעביר את התובענה
19 לבית דין זה, ובהתאם לכך נתונה לנו סמכות לדון בהליך מכוח סעיף 79(ב)
20 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, אשר חל בבית הדין לעבודה
21 מכוח הוראת סעיף 39 לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

3. כפי שיובהר להלן, השאלה העיקרית הטעונה הכרעה בהליך זה, היא האם, כטענת הנתבעים, ביצוע הקריינות של הסיפורים על ידי התובע נעשה במסגרת יחסי עבודה בין התובע לבין הנתבע 2, מר אסף גולני (להלן: "הנתבע"), או שמא כטענת התובע - ביצוע הקריינות נעשה במסגרת שותפות עסקית בין התובע לבין הנתבע.

רקע עובדתי

4. ביום 19.12.04 נחתם הסכם בין הנתבע 2, מר אסף גולני (להלן: "הנתבע") בשמו ובשם "קבוצת מינרווה", לבין המרכז היהודי ערבי לשלום גבעת חביבה (להלן: "המרכז"), על פיו התחייב הנתבע לבצע את כל העבודות הדרושות להפקתו ושיווקו של הספר "אגדה של כפר", שהינו לקט של סיפורי עם ערביים מכפרי הגליל (להלן: "הספר"). לנתבע ניתנו זכויות ההפצה והשיווק הבלעדיות של הספר.

5. כאמור, התקשרות הנתבע בהסכם הייתה "בשמו ובשם "קבוצת מינרווה"". באותו שלב "קבוצת מינרווה" הייתה שם עסק של הנתבע. יש להבחין בין שם העסק "קבוצת מינרווה" לבין הנתבעת 1 – חברת "מינרווה יעוץ והדרכה בע"מ" - שהינה חברה שנוסדה על ידי הנתבע בשנת 2010 (ומאז ייסודה מנהל הנתבע את עסקיו באמצעותה).

6. במסגרת התחייבויותיו בהסכם עם המרכז, התחייב הנתבע (בסעיף 7(ה) להסכם) להפיק, בין היתר, תקליטורי שמע, ואכן במהלך ביצוע הפרוייקט הוסכם בין הנתבע לבין המרכז על צירוף תקליטורי שמע שיימכרו עם הספר, עליהם תוקלט קריינות ושירה של סיפורים ושירים הכלולים בספר.

7. בהסכם בין הנתבע לבין המרכז הצהיר המרכז כי הינו בעל כלל הזכויות בספר. כן נקבע כי אם "מינרווה" תרצה לרשום זכות יוצרים באיזו מדינה שהיא או לתבוע או להגן מפני הפרת זכות יוצרים בספר בכל מדינה שהיא, עליה לעשות זאת בשם ועבור המרכז בלבד.

8. אין חולק כי בין התובע לבין הנתבע התקיימו יחסי עובד ומעביד בין 7.12.03 עד 7.11.05, על פי חוזה עבודה אישי שנחתם בין הצדדים ביום 7.12.03. החוזה הינו בין התובע לבין "מינרווה יעוץ והדרכה", שכאמור, הינו שם העסק שהפעיל הנתבע. בסעיף 2(א) לחוזה העבודה נאמר כי:

"העובד יעסוק בכל אחד מתחומי העיסוק של מינרווה, לרבות תרגום, עריכה לשונית, הגהה, תמלול, קצרנות, פרשנות וניתוח,

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

- 1 יעוץ והדרכה, הוראה, הפקת חומרי לימוד ועבודות משרד, זאת על
2 פי ההנחיות שיקבל".
- 3 9. בחוזה העבודה של התובע פורט השכר השעתי שישולם לתובע, תוך הבחנה בין
4 עבודות שונות, ואין חולק כי תעריפי העבודה לסוגי עבודות שונות היו שונים.
5 10. אין חולק על כך שעבודת התובע כללה תרגום, הוראת קבוצות לימוד במתנ"ס
6 מסוים וכן הוראת לקוחות "מינרווה" בביתם.
- 7 11. התובע ביצע בשנת 2005 את הקריינות של הסיפורים והשירים שהוקלטו על
8 גבי ההקלטה, שתקליטורים הכוללים שעתוק שלה, צורפו לספרים ששווקו.
9 עבודות הקריינות בוצעו באולפן הקלטות בבעלות מר יובל עמית, שנשכר על
10 ידי הנתבע ממר עמית. על פי הודעת הנתבע למרכז, ההקלטות ששווקו עם
11 הספר כללו 54 קטעים באורך של 220 דקות והם אוחסנו על שלושה
12 תקליטורים.
- 13 12. אין חולק כי במסגרת התקליטורים ניתן קרדיט לתובע כקריין, בקולו של
14 התובע, בתחילת התקליטורים.
- 15 13. ביום 30.11.05 פנה ב"כ הנתבע לתובע במכתב התראה, בו נטען כי התובע הפר
16 את התחייבותו לשמירת סודיות ואי תחרות שבחוזה עבודתו, בכך שפרסם
17 במודעות באוניברסיטה שירותים פרטיים שהוא נותן בתחום עיסוקה של
18 "מינרווה".
- 19 14. ביום 1.2.06 הגיש התובע, יחד עם אחיו מר לואא עאמר, תביעה לבית דין זה
20 בתיק דמ 5247/06 נגד "קבוצת מינרווה יעוץ והדרכה בע"מ", בה טען כי הוא
21 עבד בין 19.12.03 עד 10.11.05. התובע ביקש לפסוק לו פיצויי פיטורים, דמי
22 הודעה מוקדמת, דמי הבראה ופדיון חופשה בסך כולל של 9,008 ₪. כאמור, גם
23 אחי התובע, מר לואא עאמר, צורף כתובע בתביעה ואין חולק כי הופקו על שמו
24 תלושי שכר של "מינרווה" בתקופה שבין 9/04 עד 10/05 (שבה גם התובע
25 הועסק על ידי הנתבע). על פי האמור בתצהיר התובע, לאחר הגשת התביעה
26 התובע הורה לבא כוחו למוחקה בעקבות מגעים לפשרה שנוהלו, ובעקבות
27 הוראתו זו התביעה נמחקה.
- 28 15. בחודש 10/2010 הגיש הנתבע נגד התובע תביעה לבית המשפט המחוזי
29 בירושלים בו טען כי הנתבע הפר זכות יוצרים שיש ל"קבוצת מינרווה יעוץ
30 והדרכה בע"מ" בחוברת לימוד בשם "ערבית מדוברת פלסטינית למתחילים",

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

1 בכך שהפיץ חוברת בשם "ערבית מדוברת ארץ ישראלית למתחילים". הנתבע
2 ביקש צו למניעת המשך הפצת החוברת שחיבר התובע ופיצוי בגין הפרת זכות
3 יוצרים בסך 200,000 ₪ (לאחרונה ניתן פסק דין בתביעה בו התקבלה טענת
4 הנתבע בדבר הפרת זכויות יוצרים של הנתבע בחוברת הלימוד, ניתן צו מניעה
5 והתובע חויב בתשלום פיצויים לנתבע).

6

7

המחלוקות הטעונות הכרעה בהליך זה

8 16. התובע טוען כי מכוח הקריינות שביצע לסיפורים שהוקלטו, קמה לו זכות
9 יוצרים בתקליטורים ששווקו עם הספר, וכן קמה לו "זכות מוסרית" לגביהם
10 לפי סעיף 4א לחוק זכויות מבצעים ומשדרים. לטענת התובע, זכויותיו
11 הכלכליות והמוסריות בתקליטורים ששווקו עם הספר הופרו.

12 17. הנתבעים מכחישים את טענות התובע, ולפיכך עלינו להכריע האם לתובע זכות
13 מוסרית וזכות יוצרים בתקליטורי השמע ששווקו יחד עם הספר "אגדה של
14 כפר", והאם זכויות אלה הופרו על ידי הנתבעים?

15 18. כפי שיוסבר להלן, שאלה זו קשורה בטבורה לשאלה אם הקריינות שביצע
16 התובע בוצעה, כטענת התובע, במסגרת שותפות עסקית בין התובע לבין
17 הנתבע. על פי גרסת התובע, שותפות זו נוצרה בהסכמה בין הצדדים לפיה
18 הנתבע ישיג זכיינות להוצאה לאור של ספרים והתובע יבצע קריינות לאותם
19 ספרים, והצדדים יתחלקו ברווחים ממכירת הספר. הנתבעים מכחישים את
20 טענת התובע בעניין שותפות עסקית בין התובע לבין הנתבע. לטענתם, ביצוע
21 הקריינות על ידי התובע נעשה במסגרת חוזה העבודה של התובע עם הנתבע,
22 כחלק מן העבודות שלביצוען הועסק התובע על ידי הנתבע.

23

24

טענות התובע לעניין הזכות המוסרית

25 19. סעיף 4א(א) לחוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984, שכותרתו "זכות
26 מוסרית", קובע כי:

27 **"למבצע זכות ששמו ייקרא על כל ביצוע שנעשה על ידיו ועל כל**

28 **טביעה או שיעתוק שלו, בהיקף ובמידה המקובלים לאותו**

29 **עניין".**

30 20. "מבצע" מוגדר בחוק זכויות מבצעים ומשדרים כ"אדם המבצע במשחק,

31 בשירה, בנגינה, במחול או בדרך אחרת, יצירה ספרותית, אמנותית, דרמטית

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

- 1 או מוסיקלית". "ביצוע" מוגדר כ"ביצוע" של יצירה ספרותית, אמנותית,
2 דרמטית או מוסיקלית, על ידי מבצע", ואילו "יצירה ספרותית" מוגדרת בדרך
3 הריבוי: "לרבות יצירה המבוטאת בכתב, הרצאה, טבלה, לקט, וכן תכנת
4 מחשב".
- 5 21. על פי סעיף 4א(ג) לחוק, פגיעה בזכות המוסרית היא עוולה אזרחית, ופקודת
6 הנזיקין [נוסח חדש] תחול עליה.
- 7 22. לטענת התובע, נפגעה זכותו המוסרית בכך ששמו לא צוין על כריכת הספר כמי
8 שמבצע את קריאת הסיפורים שהוקלטו על גבי התקליטורים ששווקו עם
9 הספר.
- 10 23. מוסיף התובע וטוען כי בהתאם לסעיף 5 לחוק זכויות מבצעים ומשדרים,
11 התרופות העומדות לו בגין הפגיעה בזכותו המוסרית הן "התרופות האזרחיות
12 המוקנות לפי כל דין לבעל זכות יוצרים שזכותו הופרה, בשינויים המחוייבים".
13 בהתאם לכך, התובע מבקש לפסוק לו פיצוי לפי סעיף 56 לחוק זכות יוצרים,
14 התשס"ח-2007, אשר מסמיך את בית המשפט לפסוק פיצויים ללא הוכחת נזק
15 עד לסך 100,000 ₪, למי שזכותו המוסרית הופרה, בשל כל הפרה.
- 16 24. לטענת התובע, ההכרעה בתביעתו לפיצוי בגין פגיעה ב"זכותו המוסרית", אינה
17 מצריכה הכרעה במחלוקת בעניין ביצוע הקריינות במסגרת יחסי עובד ומעביד.
18 לעניין זה טוען התובע כי אין לפרש את סעיף 11 לחוק זכויות מבצעים
19 ומשדרים - אשר קובע כי הזכויות המוקנות ל"מבצע" שהינו עובד מוקנות
20 למעבידו במשך 15 השנים הראשונות שלאחר הביצוע המקורי - כשולל את
21 זכותו המוסרית של התובע בתקליטורי השמע במשך 15 השנים הראשונות,
22 זאת נוכח הוראות בדבר היותה של הזכות מוסרית זכות אישית שאינה ניתנת
23 להעברה.

טענות הנתבעים לעניין "הזכות המוסרית"

- 25 25. הנתבעים טוענים כי התובע כלל לא הוכיח כי זכותו המוסרית נפגעה, שכן
26 הקרדיט שהתובע קיבל בקולו בתחילת התקליטור מהווה הגשמה של הזכות
27 המוסרית של התובע. לטענת הנתבעים, התובע לא הוכיח כי קרדיט זה הינו
28 בהיקף שהינו פחות מ"ההיקף והמידה המקובלים לאותו עניין", כדרישת סעיף
29 4א לחוק זכויות מבצעים ומשדרים, ולא הוכיח כי "ההיקף והמידה
30 המקובלים" בעניין זה מחייבים ציון שמו של התובע על כריכת הספר דווקא.
31

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

1 26. בנוסף טוענים הנתבעים כי בהתאם לסעיף 11 לחוק זכויות מבצעים ומשדרים,
2 הזכות המוסרית כלל אינו מוקנה לתובע ב-15 השנים הראשונות שלאחר
3 הביצוע המקורי, בשל כך שהביצוע נעשה במסגרת עבודת התובע אצל הנתבע.
4

טענות התובע לעניין זכות יוצרים בתקליטורים ושותפות עם הנתבעים

5
6 27. לטענת התובע, נתונה לו זכות יוצרים בתקליטורים מכוח הקריינות שהוא
7 ביצע. לטענת התובע בסיכומיו, הוא הוכיח כי עבודת הקריינות לא נעשתה
8 במסגרת יחסי עובד ומעביד ומשכך, זכות היוצרים בביצוע של ההקלטה
9 מוקנית לתובע בלב.

10 28. התובע מוסיף וטוען כי הואיל וזכות היוצרים בתקליטורים נתונה לו בלבד,
11 הזכות להפיק יתרונות כלכליים מן התקליטורים, נתונה לו. לעניין זה מצוין
12 התובע כי הנתבעים אינם חולקים כי להם לא נתונה כל זכות יוצרים בספר או
13 בתקליטורים, וזאת בהתאם להוראות ההסכם בינם לבין המרכז, לפיהן זכות
14 היוצרים בספר נתונה למרכז בלבד.

15 29. התובע טוען כי מכוח זכויותיו הקנייניות בתקליטורים ובהתאם להסכם
16 השותפות שכרת עם הנתבע לשיווק התקליטורים, במסגרתו הוסכם על חלוקת
17 רווחי מכירת התקליטורים, עומדת לו זכות שהנתבעים לא ישווקו את הספר
18 והתקליטורים ללא הסכמתו. הואיל והנתבעים הפרו את הסכם השותפות
19 ושיווקו את התקליטורים ללא הסכמתו וללא שיתופו ברווחים על פי הסכם
20 השותפות, עומדת לו הזכות לפיצוי בגין הפרת זכויותיו הכלכליות
21 בתקליטורים, בסך 56(א) לחוק זכויות יוצרים, התשס"ח-2007.
22

טענות הנתבעים לעניין זכות היוצרים

23
24 30. הנתבעים מכחישים את טענת התובע כי קמה לו זכות יוצרים בתקליטורים.
25 לטענתם, התובע לא יצר יצירה כלשהי, אלא קרא יצירות של אחרים, וקריאת
26 הסיפורים אינה מקנה לו כל זכות יוצרים בתקליטורים.

27 31. כן טוענים הנתבעים כי לא נכרת כל הסכם שותפות עם התובע, וכי ביצוע
28 הקריינות של הסיפורים שהוקלטו נעשה במסגרת עבודתו של התובע אצל
29 הנתבע.
30

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

דיון והכרעה

1
2 32. דומה כי אין מחלוקת כי הספר עונה על ההגדרה "יצירה ספרותית", שבחוק
3 זכויות מבצעים ומשדרים וכי התובע הינו "מבצע" של ה"יצירה הספרותית",
4 בכך שקרא סיפורים מתוך הספר אשר הוקלטו על גבי תקליטורים ששווקו.
5 33. עם זאת, השאלה אם ביצוע הקריינות על ידי התובע נעשה במסגרת יחסי עובד
6 ומעביד, כטענת הנתבעים, או שמא במסגרת שותפות עסקית, כטענת התובע -
7 משליכה על תביעת התובע בגין ההפרה הנטענת של הזכות המוסרית שלו
8 בתקליטורים. זאת, בשים לב להוראת סעיפים 10 ו-11 לחוק זכויות מבצעים
9 ומשדרים, הקובעות:

10
11 10. "הוראות חוק זה לא יחולו על ביצוע לאחר חמישים שנים
12 מתום השנה שבה בוצע הביצוע המקורי".

13 10א...
14 11. היה המבצע מועסק כעובד והביצוע נעשה תוך כדי שירותו
15 אצל מעבידו ועקב אותו שירות, יהיו הזכויות שהוקנו לפי חוק זה
16 למבצע בידי המעביד בחמש עשרה השנים הראשונות מתוך
17 התקופה האמורה בסעיף 10, ובידי המבצע – ביתרת התקופה,
18 זולת אם נקבע אחרת בהסכם".

19
20 34. מהוראות סעיף 11 לחוק זכויות מבצעים ומשדרים עולה, כי ככל שייקבע כי
21 הקריינות של התקליטורים בוצעה במסגרת יחסי עובד ומעביד (שאין חולק
22 שהתקיימו בין הצדדים), הרי שדין התביעה לפיצוי בגין הפגיעה בזכות
23 המוסרית של התובע בתקליטורים, להידחות, וזאת בשים לב למועד הגשת
24 התביעה בו טרם חלפו חמש עשרה שנים מיום הביצוע המקורי.

25 35. לעניין זה איננו מקבלים את טענת התובע כי אי-עבירות הזכות המוסרית
26 גורעת מהוראתו המפורשת של סעיף 11 לחוק, הקובע מפורשות שזכויות
27 שנתונות למצבע שהינו "עובד" ואשר הביצוע נעשה "תוך כדי ועקב עבודתו",
28 יהיו נתונות למעבידו.

29 36. הבסיס לטענת התובע בדבר היותה של הזכות המוסרית זכות אישית שאינה
30 עבירה, הינו הוראת סעיף 45(ב) לחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007, הקובעת

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

- 1 כי "הזכות המוסרית היא אישית ואינה ניתנת להעברה והיא תעמוד ליוצר אף
2 אם אין לו ביצירה זכות יוצרים או אם העבירת את זכות היוצרים ביצירה,
3 כולה או חלקה, לאחר". הוראה זו מתייחסת ל"זכות המוסרית" כפי שהיא
4 מוגדרת בסעיף 46 לחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007.
- 5 37. התובע לא ביסס את תחולת סעיף 45(ב) לחוק זכות יוצרים על "זכות מוסרית"
6 של "מבצע" לפי חוק זכויות מבצעים ומשדרים, ונראה כי סעיף 11 לחוק
7 זכויות מבצעים ומשדרים מהווה הוראה מיוחדת הדוחה את העיקרון הכללי
8 של אי עבירות הזכות, גם לו היה מצביע התובע על מקור משפטי לאימוצו לגבי
9 "זכות מוסרית" של "מבצע" לפי סעיף 4 לחוק זכויות מבצעים ומשדרים.
- 10 38. לפיכך, ככל שייקבע כגרסת הנתבעים כי התובע ביצע את הקריינות של
11 הסיפורים והשירים במסגרת עבודתו אצל הנתבע, יהיה מקום לדחיית התביעה
12 ולו מן הטעם שהזכות המוסרית המוקנית לתובע לפי סעיף 4 לחוק זכויות
13 מבצעים ומשדרים, הייתה נתונה במועד הגשת התביעה ואף במועד מתן פסק
14 דין זה, בידי הנתבע.
- 15 39. הוא הדין לגבי תביעת התובע לפיצוי בגין הפגיעה בזכויותיו הקנייניות
16 והכלכליות בתקליטורים. כעולה מטעונו התובע עצמו בסיכומיו, הוא אינו
17 חולק על כך שככל שייקבע כי התובע ביצע את קריינות הסיפורים והשירים
18 "תוך כדי ועקב עבודתו" אצל הנתבע, כי אז אין לו כל זכות יוצרים
19 בתקליטורים. להלן נפרט את גרסאות הצדדים במחלוקת זו, ולאחר מכן נפרט
20 את הכרעתנו בה. לבסוף נדון בטענות התובע ל"זכות יוצרים" בתקליטור, לאור
21 הכרעתנו במחלוקת בעניין מסגרת ביצוע הקריינות.
22
- 23 **"שותפות" או "יחסי עבודה" - גרסת התובע וטענותיו**
- 24 40. גרסת התובע בתצהירו היא כדלהלן: בחודש 12/03, בעת שהיה סטודנט
25 באוניברסיטה העברית, הוא ראה מודעת דרושים בלוח המודעות
26 באוניברסיטה, בה הוצעו עבודות תרגום מהשפה העברית לערבית. התובע שלח
27 קורות חיים, בה תיאר בין היתר את ניסיונו המקצועי, אשר כלל עבודה כקריין
28 חדשות בערבית ברשות השידור ב"קול ישראל", וכן ביצוע תפקידי עריכה
29 ברשות השידור. בעקבות זאת התקיימה בין התובע לבין הנתבע פגישה בה
30 הוסכם כי התובע יבצע עבודות תרגום עבור "קבוצת מינרווה". התובע ביצע
31 במשך חצי שנה עבודות תרגום בלבד. בקיץ 2004 הציע הנתבע לתובע ללמד

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

- 1 ערבית מדובר במסגרת "מינרווה", אך ההצעה לא התאימה לתובע שהיה עסוק
2 בלימודים ובעבודתו ברשות השידור, ועל כן הוא הציע לנתבע כי אחיו, לואא
3 עאמר, יעבוד במקומו בעבודות התרגום. התובע סיים את עבודות התרגום
4 עבור "מינרווה" בחודש 10/04, ורק בשל לחצו והפצרותיו של הנתבע, הסכים
5 לעבוד החל מ-11/04 בהוראה עבור תלמידי "מינרווה" בהיקף של שעתיים
6 בשבוע, תחילה במתנ"ס ולאחר מכן בבתייהם של תלמידי "מינרווה" שלא
7 נרשמו לקורס במתנ"ס. קשרי העבודה של התובע עם הנתבע הסתיימו בחודש
8 11/05, בעקבות טרוניה של הנתבע כלפי התובע בדבר עיסוק פרטי של התובע
9 בתחומי פעילותה של "מינרווה", והתובע הגיש את התביעה בתיק דמ
10 5247/06.
- 11 41. התובע טוען כי במנותק ליחסי העבודה שלו עם הנתבע, במחצית שנת 2005
12 הציע לו הנתבע שותפות עסקית, לפיה הנתבע ישיג זכיינות להוצאה לאור של
13 ספרים והתובע יבצע קריינות לאותם ספרים. הספרים ישווקו בצירוף
14 הקריינות של התובע, והצדדים יתחלקו ברווחים ממכירת הספר. הנתבע
15 הבהיר כי מימוש הפרוייקט המשותף - ההוצאה לאור של הספר עם
16 התקליטורים - כפוף להסכמת המרכז. התובע למד את הסיפורים והכין עצמו
17 מקצועית לקריינות (עבודה שכללה חלקות הסיפורים למקטעים בהתאם
18 לכללי הניקוד וביצוע עבודת מחקר רחבה לצורך ביצוע קטעי השירה, וביצע
19 את הקלטת הסיפורים באולפן שהועמד לרשות התובע על ידי הנתבע. עבודת
20 הקריינות בוצעה משך כמה חודשים, ולאחר סיום ההקלטות התובע ביקש
21 מהנתבע פרטים בנוגע למועד ההוצאה לאור של הספר, מחיר השיווק שלו
22 והצפי להכנסות שלו, אך הנתבע דחה אותו בלך ושוב, ואחר כך העלה כלפיו
23 טענה בדבר עיסוק פרטי בתחומי פעילותה של "מינרווה", דבר שהוביל לסיום
24 הקשר בין הצדדים. לשאלתו בדבר השקעתו בשותפות בעניין הוצאת הספר
25 ומכירת התקליטורים - הודיע הנתבע לתובע כי המרכז לא אישר את
26 הפרוייקט. לימים, במהלך הכנת תגובתו לתביעת הנתבע בבית המשפט המחוזי
27 בירושלים, גילה התובע שהתקליטורים משווקים על ידי הנתבעים ללא
28 הסכמתו, מבלי ששולמה לו תמורה כלשהי ומבלי שניתן לו קרדיט לביצוע.
- 29 42. עד כאן פירטנו את גרסת התובע בתצהירו.
- 30 43. התובע טוען כי על הנתבעים מוטל להוכיח כי ביצוע הקריינות על ידי התובע
31 נעשה תוך כדי ועקב עבודת התובע אצל הנתבע. לטענת התובע, הנתבעים לא

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

- 1 הרימו נטל זה, ויש להעדיף את גרסתו, אשר נתמכת בכך שחווה העבודה עם
2 הנתבע אינו כולל עבודות קריינות.
3 44. מוסיף התובע וטוען כי הוא הוכיח כי הוא נשכר על ידי הנתבע לעבודות תרגום
4 והוראה בלבד, ועבודת קריינות לא הייתה חלק מן העבודות שביצע עבור
5 הנתבע. התובע מצביע על מסמכים שהנתבע החתים את התובע עליהם
6 לעבודות השונות (למשל – מסמך בו אישר התובע הסכמתו לקבל מפתח של
7 חדר במתנ"ס לצורך ביצוע הוראת ערבית ומסמך נוסף בו אישר הסכמתו לבצע
8 הוראה בבתי לקוחות של "מינרווה"), בעוד שהתובע לא הוחתם על כך מסמך
9 בנוגע לעבודות הקריינות.
10 45. עוד טוען התובע כי לא שולמה לו כל תמורה בעד עבודת הקריינות, כעולה
11 מתלושי השכר שלו בשנת 2005, אשר מראים כי הסכומים החודשיים ששולמו
12 לו נעו בין 238 ₪ ל-290 ₪.
13

"שותפות" או "יחסי עבודה" - גרסת הנתבעים וטענותיהם

- 15 46. הנתבע העיד בתצהירו כי במסגרת ביצוע הפרוייקט של הפקת הספר בהתאם
16 להתחייבותו כלפי המרכז, הוא פנה לתובע, שהיה באותה עת עובד שכיר שלו,
17 וביקש ממנו לבצע את עבודת הקריינות כחלק ממהלך העבודה הרגיל שלו
18 ותמורת שכר שעתי גבוה יחסית (100 ₪ לשעה). הנתבע שכר שירותיו של אולפן
19 ההקלטות של יובל עמית, ונקבעו מספר מפגשים באולפן ההקלטות בהם
20 הקליט התובע את הסיפורים שנמסרו לו. הקלטות שבוצעו נשלחו להערות
21 המרכז ששלח לנתבע את הערותיו, למשל לגבי הגיית מילים מסוימות, והנתבע
22 העביר את התיקונים הנדרשים לתובע במפגשים שהתקיימו לאחר מכן באולפן
23 ההקלטות. תהליך ההקלטה בוצע תוך פיקוח צמוד של הנתבע ובנוכחותו.
24 47. לטענת הנתבע, עבודת קריינות הייתה חלק בלתי נפרד מן העבודות שהתובע
25 ביצע עבור הנתבע במסגרת יחסי העבודה שהתקיימו ביניהם.
26 48. הנתבע מכחיש את טענות התובע כי הנתבע פנה אליו והציע לו "שותפות
27 עסקית" בקשר לשיווק הספר או התקליטורים.
28
29
30
31

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

- 1 **הכרעה – הקריינות בוצעה במסגרת עבודתו של התובע אצל הנתבע**
- 2 49. במחלוקת בין הצדדים מקובלת עלינו לחלוטין עמדת הנתבעים לפיה לא נוצרו
- 3 כל יחסי שותפות בין הצדדים בעניין הספר או התקליטורים ששווקו עימו, וכי
- 4 הקריינות שבוצעה על ידי התובע נעשתה במסגרת עבודתו הרגילה של התובע
- 5 אצל הנתבע. להלן נימוקינו:
- 6 50. "שותפות" מוגדרת בפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975, כ"חבר
- 7 בני אדם שהתקשרו בקשרי שותפות". "קשרי שותפות" מוגדרים כקשר "שבין
- 8 בני אדם המנהלים יחד עסק לשם הפקת רווחים".
- 9 51. על מנת להוכיח את טענתו כי נוצרו בינו לבין הנתבע קשרי שותפות, על התובע
- 10 להוכיח כי הוא "ניהל יחד עסק" עם הנתבע. התובע לא הוכיח כי ניהל עסק
- 11 כלל. התובע לא הוכיח כל סממן של ניהול עסק על ידו. התובע לא הוכיח כי
- 12 נרשם כ"עוסק" אצל רשויות המס או במוסד לביטוח לאומי. אין חולק כי
- 13 ההסכם הכתוב היחיד בין הצדדים הינו חוזה העבודה האישי של התובע ואין
- 14 כל הסכם כתוב בדבר שותפות בפרוייקט הפקת הספר ושיווק התקליטורים.
- 15 52. מאפיין עיקרי של קשרי שותפות הינו גם הנשיאה המשותפת בסיכונים (עע
- 16 15288-12-10 **בוימל אלון נ. חיים פלזן ואח'** (מיום 8.5.12). התובע לא הוכיח
- 17 כל סיכון שנשא בו. טענתו כי "השקעתו" בפרוייקט הייתה עבודת הקריינות
- 18 ועבודות ההכנה שנדרשו לה (אשר לטענתו חייבו לימוד הסיפורים וחלוקתם
- 19 למקטעים ואף "מחקר השוואתי" – טענות מוגזמות שנועדו להאדיר את פועלו
- 20 של התובע) – אינה מקובלת עלינו, שכן התובע קיבל שכר עבור עבודת
- 21 הקריינות שביצע.
- 22 53. לעניין זה נציין כי התובע זנח בסיכומיו את הטענה, שהועלתה בתצהירו, כי
- 23 התובע לא קיבל כל תמורה עבור ביצוע עבודת הקריינות, ודי בכך כדי לאמץ
- 24 את עדות הנתבע לפיה התובע קיבל 100 ₪ לשעה עבור עבודה זו וכן לקבוע כי
- 25 גם בכך יש ראייה לביצוע הקריינות במסגרת יחסי העבודה שבין הצדדים.
- 26 54. טרם זניחת הטענה בדבר אי קבלת תשלום עבור עבודת הקריינות, התובע
- 27 התבסס על תלושי השכר שלו בשנת 2005, על פיהם שולמו לו סכומים שנעים
- 28 בין 238 ₪ ל-290 ₪, כחיזוק לטענתו, ואולם מקובלת על בית הדין עדותו של
- 29 הנתבע לפיה לואא עאמר לא הועסק על ידי הנתבע או "מינרווה" ורק לעיתים
- 30 רחוקות התלווה לתובע לסייע לו בעבודת התרגום שלו, אך למרות זאת הוצאו
- 31 תלושי שכר על שמו של לואא לאחר שהנתבע נענה לבקשת התובע ל"פצל" את

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

- 1 תלושי השכר בגין שכרו של התובע כדי לסייע לתובע להפחית את חבות המס
2 שלו, כך שהתמורה שתשולם במסגרת תלושים של התובע תהיה מינימלית
3 ואילו יתרת התמורה תירשם על שם אחיו לואא. הנתבע הביע בעדותו חרטה
4 על מהלך זה, אותו כינה "לא נבון", זה ואנו מקבלים את עדותו כעדות אמת.
5 תימוכין לכך ניתן למצוא בתצהיר התובע בו העיד כי בא כוחו מחק את
6 התביעה שהוגשה לכאורה על ידי התובע ואחיו לואא, על פי הוראת התובע.
- 7 55. בעוד שהתובע לא הוכיח כל נשיאה בסיכון בקשר לשיווק הספר, הנתבע הוכיח
8 כי הפקת הספר הייתה פעולה במסגרת שלל פעילויות העסקיות במסגרת
9 העסק שהפעיל, לו ניתן השם "מינרווה". הנתבע התקשר עם המרכז להפקת
10 הספר והבטיח את זכויות ההפצה הבלעדיות של הספר מול המרכז, שהיה בעל
11 הזכויות בספר. הנתבע נשא בעלויות הפקת הספר והתקליטורים, לרבות
12 שכירת אולפן הקלטות לביצוע הקריינות (עובדה שנתמכה גם בעדותו של מר
13 יובל עמית מטעם הנתבעים).
- 14 56. מקובלת עלינו במלואה טענת הנתבעים בראשית סיכומיהם, כי התובע לא
15 הוכיח קיומה של "בועה" עסקית במסגרתה במנותק מיחסי העבודה
16 שהתקיימו בין הצדדים, התקיימו ביניהם יחסי שותפות בקשר לספר בלבד.
- 17 57. הנתבעים הוכיחו את טענתם כי התובע ביצע עבודת קריינות כחלק מעבודתו
18 אצל הנתבע. הנתבעים צירפו לתצהיריהם הקלטות נוספות של קטעי קריינות
19 שהתובע ביצע (קטעים בשם "אלכנז", "חולה ורופא", "על ספל קפה" ו"אגדת
20 הוואדי", וכן ביצוע קריינות עבור מענה קולי ממוחשב עבור אחד מלקוחות
21 "מינרווה"). התובע לא סתר ראיות אלה.
- 22 58. אין כל ממש בטענת התובע כי חוזה העבודה שלו אינו כולל עבודת קריינות.
23 חוזה העבודה מגדיר את תפקידי התובע כך ש"העובד יעסוק בכל אחד מתחומי
24 העיסוק של מינרווה...". הוכח כי קריינות היא אחד מ"תחומי העיסוק של
25 מינרווה". העובדה שעבודת קריינות אינה נמנית עם סוגי העבודות שנמנו
26 בהמשך ההגדרה, על דרך הריבוי (אשר קובעת "לרבות תרגום, עריכה לשונית,
27 הגהה, תמלול, קצרנות, פרשנות וניתוח, ויעוץ והדרכה, הוראה, הפקת חומרי
28 לימוד ועבודות משרד..."), אינה גורעת מכלליות ההגדרה הכוללת עיסוק בכל
29 אחד מתחומי העיסוק של מינרווה.
- 30 59. סיכומו של דבר הינו שביצוע הקריינות נעשה "תוך כדי ועקב" יחסי עובד
31 ומעביד שהתקיימו בין הצדדים, כאמור בסעיף 11(א) לחוק זכויות מבצעים

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ס"ע 31284-07-11

- 1 ומשדרים. בנסיבות אלה, הזכות המוסרית נתונה לנתבע ואין לתובע עילת
2 תביעה בגין הפרתה.
- 3 60. יתר על כן, מקובלת עלינו עמדת הנתבעים לפיה ממילא התובע לא הוכיח כי
4 זכותו המוסרית, גם לו הייתה נתונה בידו – הופרה. התובע לא הוכיח כי מתן
5 הקרדיט בקולו של התובע בתחילת התקליטורים הינו בהיקף ובמידה הנמוכים
6 מן המקובל.
- 7 61. אשר על כן דין תביעת התובע לפיצוי בגין הפרת זכותו המוסרית בתקליטורים
8 – להידחות.
- 9 62. בהיעדר כל שותפות כנטען על ידי התובע ומשבוצה הקריינות של הסיפורים
10 והשירים לספר במסגרת יחסי עבודה של התובע עם הנתבע, הרי שאין לתובע
11 כל זכות יוצרים בתקליטורים ששווקו, ועל כן גם תביעתו לפיצוי בגין הפרת
12 זכויותיו הכלכליות בתקליטור – דינן להידחות.

סוף דבר

- 13
- 14 63. התביעה נדחית.
- 15 64. התובע ישלם לנתבעים שכ"ט עו"ד בסך 15,000 ₪.
- 16 65. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה תוך 30 יום.
- 17

18 **ניתן היום, כ"ב אדר ב תשע"ד, (24 מרץ 2014), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.**

19
20
21
22
23

"ההחלטה נחתמה בידי נציגי הציבור ועותק נמצא בתיק בבית הדין. לצדדים מופץ עותק בחתימה
אלקטרונית של השופט לבדו".

דניאל גולדברג, שופט

נציג ציבור

(מאיר ברלך) נציג ציבור